

Î N C H E I E R E

06 aprilie 216

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Maria Ghervas

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei de Asigurări „Asterra-Grup” Societate pe Acțiuni împotriva Companiei de Asigurări „Auto-Siguranța” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015 prin care a fost respins apelul declarat de către Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 07 mai 2015 prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă :

La 26 martie 2013, CA „Asterra-Grup” SA a depus cererea de chemare în judecată împotriva CA „Auto-Siguranța” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 22 august 2012, pe traseul Chișinău-Bender a avut loc accidentul rutier, în rezultatul căruia a fost deteriorat automobilul de model „Renault Scenic”, cu numerele de înmatriculare K LU 001, asigurat în baza contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de autovehicule la CA „Auto-Siguranța” SA, nr. AS 0067615 din 04 aprilie 2012 și automobilul de model „Volvo s60” cu numerele de înmatriculare C MF 578 asigurat în baza contractului de asigurare facultativă la CA „Asterra-Grup” SA.

Menționează că în baza ordonanței procurorului din 03 septembrie 2012, vinovat de producerea accidentului a fost recunoscut șoferul automobilul de model „Renault Scenic”, Sclifos Andrei, care a decedat.

Având în vedere că proprietarul automobilului „Volvo s60” cu nr/î C MF 578 la data survenirii cazului asigurat deținea asigurare facultativă, a fost intentat dosar de daune, în baza căruia a fost achitată despăgubirea de asigurare în mărime de 130198,39 lei, inclusiv: în baza ordinului nr.794 din 30 noiembrie 2012 suma de 64 000 lei, în baza ordinului nr. 834 din 11 decembrie 2012 suma de 32 000 lei, în baza ordinului nr.115 din 05 februarie 2013 suma de 32 566 lei și în baza ordinului nr.117 din 06 februarie 2013 suma de 1632,39 lei.

Susține că deoarece la momentul producerii accidentului rutier automobilul de „Renault Scenic”, cu nr. K LU 001 era asigurat în baza certificatului de asigurare nr. AS 0067615 din 04 aprilie 2012, eliberat de CA „Auto-Siguranța” SA, a înaintat în temeiul art. 1329 Cod civil și art.16 a Legii cu privire la asigurări, o reclamație față de asigurător, prin care a solicitat achitarea benevolă în decurs de 15 zile a despăgubirii de asigurare.

Însă, deși, reclamația a fost recepționată și înregistrată de asigurătorul CA „Auto-Siguranța” SA la data de 14 februarie 2013 cu nr. 66/13, careva măsuri în acest de către ultimul nu au fost întreprinse.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 14, 1329 Cod civil, și art. 17 alin. (2) al Legii cu privire la asigurări nr. 407 din 21 decembrie 2006.

Solicită încasarea din contul CA „Auto-Siguranța” SA în beneficiul CA „Asterra-Grup” SA a sumei de 130 198 ,39 lei cu titlu de despăgubire de asigurare și a sumei de 3 906 lei cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărîrea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 18 septembrie 2013, acțiunea a fost admisă integral, fiind încasat din contul CA „Auto-Siguranța” SA în beneficiul CA „Asterra-Grup” SA suma de 130 198,39 cu titlu de despăgubire de asigurare și suma de 3 906 lei cu titlu de cheltuieli judiciare (taxa de stat achitată), iar în total suma de 130 207,39 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2014, a fost repus în termen și admis apelul declarat de CA „Auto-Siguranța” SA, casată hotărîrea primei instanțe și trimisă pricina pentru judecare în Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, conform competenței jurisdicționale.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 07 mai 2015, acțiunea a fost admisă, fiind încasat de la CA „Auto-Siguranța” SA în beneficiul CA „Asterra-Grup” SA suma despăgubirii de asigurare în mărime de 130 198, 39 și cheltuielile de judecată sub formă de cheltuieli pentru achitarea taxei de stat în mărime de 3 906 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2015 a fost respins apelul declarat de CA „Auto-Siguranța” SA și menținută hotărîrea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat prevederile art. art. 22 alin. (12-13), 23 și art. 28 alin. (3) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, care reglementează modul de stabilire a despăgubirilor, stabilirea despăgubirilor în cazul avarierii sau distrugerii autovehiculului și plata despăgubirii, și a remarcat că CA „Auto-Siguranța” SA în calitatea sa de asigurător AORCA nu a achitat despăgubirea de asigurare, argumentînd că nu este motivat din care calcul a fost dedusă suma solicitată ca despăgubire de asigurare.

În combaterea argumentării pîrîtului în sensul enunțat , instanța de apel a reținut constatările primei instanțe, și nume că potrivit pct. 4.1 al contractului de asigurare facultativă a mijlocului de transport de model „Volvo S60”, cu n/î C MF 578, valoarea bunului asigurat constituie 12 000 euro, iar conform pct. pct.4.2, 4.2.3 din contract este stabilită o franciză în proporție de 10% din valoarea bunului asigurat în cazul în care survine cazul asigurat din grupa riscurilor de daune, iar în cazul în care persoana păgubită dorește să păstreze bunul rămas, suma despăgubirii de asigurare va constitui 75% din valoarea asigurată a mijlocului de transport la data survenirii riscului asigurat.

Totodată, instanța de apel, în susținerea soluției adoptate a remarcat și procesul-verbal nr. 2396 de constatare a stării tehnice a autovehiculului de model „Volvo S60”, cu nr/î C MF 578, întocmit de SRL „Autocomfix”, prin care s-a constatat că repararea

automobilului în urma accidentului rutier din 27 august 2012 nu este rațională din cauza costului sporit, și a menționat ordinele de plată: nr.794 din 30 noiembrie 2012, nr.834 din 11 decembrie 2012, nr. 115 din 05 februarie 2013 și nr.117 din 06 februarie 2013, prin care se confirmă că asiguratorul CASCO a achitat despăgubirea de asigurare în sumă totală de 130 198,39 lei.

La fel, instanța de apel a constatat că la evaluarea daunelor a fost prezent și reprezentantul asiguratorului de răspundere civilă auto, suma achitată de asiguratorul CASCO fiind stabilită potrivit clauzelor contractuale, și a concluzionat că cerințele CA „Asterra-Grup” SA cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare din contul SA „Auto-Siguranța” SA în mărime de 130 198,39 lei sunt întemeiate și urmează a fi admise.

La 02 februarie 2016, CA „Auto-Siguranța” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casare deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea încasării sumei de 53 291,39 lei cu titlu de despăgubire de asigurare cu emiterea unei noi hotărâri în această parte prin care cerințele reclamantului în partea sumei de 53 291,39 lei să fie respinse.

În motivarea recursului a indicat că concluziile instanțelor ierarhic inferioare în partea încasării sumei de 53 291,39 lei cu titlu de despăgubire de asigurare sunt neîntemeiate, contravin circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și rezultă din aplicarea eronată a normelor de drept material.

Menționează recurentul că cuantumul pretenției de 130 198,39 lei, a fost preluată de către intimat din Actul de despăgubire aprobat de directorul general CA „Asterra-Grup” SA, în care este menționat că cazul dat este caz de asigurare, iar suma despăgubirii pentru autovehiculul deteriorat constituie 230 198,39 lei însă, din conținutul căruia nu este clar care este baza de calcul a despăgubirii și care sunt celelalte elemente de calcul prevăzute de lege, cu atât mai mult cu cât actul de despăgubire nu este datat.

Indică că deși, suma prejudiciului material pretinsă are la bază clauzele contractului de asigurare facultativă a autovehiculelor ASTERRA CASCO 50x50 nr. 023/AV/12, în conformitate cu care suma asigurată constituie 12 000 euro și reprezintă suma bănească, în limitele căreia, asiguratorul se obligă să achite despăgubirea de asigurare în cazul producerii evenimentului asigurat, suma asigurată de 12 000 euro, este una subiectivă, iar CA „Asterra-Grup” SA nu a prezentat probele procedurii speciale în baza căreia s-a stabilit anume suma de 12 000 euro.

Prin urmare, consideră că suma de 130 198,39 lei pretinsă cu titlu de despăgubire de asigurare este în contradicție cu materialele prezentate la cererea de chemare în judecată și nu corespunde calculilor expuse în Actul de evaluare a cheltuielilor de reparație auto nr. 2396 din 03 decembrie 2012 întocmit de SRL „Autocomfix” în conformitate cu care, cuantumul despăgubirii constituie suma de 191 276,40 lei, inclusiv: manopera - 17 111 lei, materialele - 11 368,12 lei, piesele (valoarea de nou) - 202 783,07 lei, uzura 0%, piesele (valoarea de nou diminuat la uzură) - 202 783,07 lei și suma de cost reparație - 231 262,19 lei.

Mai indică recurentul că în speța dată răspunderea materială a CA „Auto-Siguranța” SA survine în temeiul Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 - XVI din 22 decembrie 2006, iar reieșind din prevederile art. 24 a aceleiași Legi, valoarea autovehiculului din data producerii accidentului rutier se determină prin scăderea uzurii din valoarea lui din nou, uzura determinându-se în raport cu vechimea, utilizarea

și starea de întreținere de la data producerii accidentului, criteriile și modul de determinare a uzurii stabilindu-se de Autoritatea de supraveghere.

Astfel, menționează recurentul că la caz, Autoritatea de supraveghere, Comisia Națională a Pieței Financiare în conformitate cu prevederile Regulamentului nr.13/1 a stabilit că autovehiculul care s-a aflat în exploatare o perioadă de 5 ani are uzura de 35%, respectiv, la calculul prezentat de SRL „Autocomfix” urmează să fie calculată uzura la piesele noi ce necesită a fi înlocuite la autovehiculul deteriorat.

Insistă că calculând suma prejudiciului în raport cu procentul de uzură de 45% suma de 202 780,07 lei - 45% se egalează cu suma de 109 509,85 lei, iar adăugând la această sumă cheltuielile pentru materiale (17 111 lei) și manoperă (11 368 lei), suma necesară pentru restabilirea autovehiculului deteriorat constituie 137 981 lei.

Totodată, indică recurentul că la caz urmează să fie luată în calcul și valoarea autovehiculului deteriorat rămasă după accident.

Or, în conformitate cu Convenția (cu privire la achitarea despăgubirii de asigurare) din 29 noiembrie 2012, încheiată între CA „Asterra Grup” SA și „Orizont” SA, automobilul deteriorat de model „Volvo S60” cu n/î C MF 578 a fost realizat lui Marcuța Gheorghe, la prețul de 2700 euro, echivalentul în lei la ziua înstrăinării de 42282 lei.

Respectiv, din suma necesară pentru restabilirea integrală a autovehiculului urmează să fie scăzută suma cu care a fost realizat autovehiculul în starea de după accident (137 981 lei - 42 282 lei), diferența constituind suma de 95 699 lei.

La fel, invocă că la efectuarea despăgubirii CA „Asterra-Grup” SA în conformitate cu contractul de asigurare facultativă a autovehiculului „Volvo S60” cu n/î C MF 578 (Polița de incendiu, furt și avarii accidentale pentru vehicule cu motor (ASTERRACASCO 50X50) CS nr. 023/AV/12) anexă la contractul nr. 023/AV/12 din 07 mai 2012, încheiat cu întreprinderea „Orizont” SA, urma să calculeze prin scădere și suma francizei în mărimea de 10%, conform prevederilor pct. 4.2.3 al Contractului CASCO nr. 023/AV/12, care constituie 1200 euro, echivalentul a sumei de 18 792 lei.

În acest context, consideră că din suma de 95 699 lei urmează să mai fie redusă (scăzută) suma de 18 793 lei, echivalentul sumei de 1200 euro la perioada respectivă de calcul, și va fi calculată corect suma despăgubirii de 76 907 lei, sumă care și urmează să fie achitată în ordine de regres de către CA „Auto-Siguranța” SA în beneficiul CA „Asterra-Grup” SA, or, anume suma de 76 907 lei este întemeiată reieșind din probele anexate la materialele cauzei.

Insistă că cerințele CA „Asterra-Grup” sunt parțial întemeiate, și anume în privința sumei de 76 907 lei pe care este de acord să o achite în cadrul unei tranzacții de împăcare, de asemenea fiind de acord să achite și taxa de stat în sumă de 2 307,21 lei ce constituie 3% din valoarea acțiunii (76 907 lei).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din materialele cauzei copia deciziei instanței de apel din 27 octombrie 2015, a fost expediată în adresa părților, inclusiv recurentului CA „Auto-Siguranța SA” la data de 27 noiembrie 2015, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f.d. 175), însă date care ar confirma și recepționarea acesteia de către destinatari la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 02 februarie 2016, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Compania de Asigurări „Auto-Siguranța” Societate pe Acțiuni se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Maria Ghervas